

MRO –AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gärd, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

Påminnelse Årsmötet!

Du har väl inte glömt att anmäla dig till årsmötet 4-5 oktober. Gör det omedelbart och **senast 25 september**. För detaljer se MRO-Akt nr 7.

Skj låter meddela följande kompletteringar angående resandet:

Det går utmärkt att också ansluta (och avsluta) deltagandet i Brösarp om man kommer med bil, vilket inte klart framgick av MRO-aktuell nr 7. Då det också framkommit önskemål att kunna ta med bilen till Stockeboda lördag kväll (om man ansluter i Brösarp) och ändå hinna i tid till mötets start 17.00 har tidtabellen för tåget justerats något, vilket bland annat innebär att uppehållet i Vitaby slopas. Tåget avgår Brösarp som tidigare aviserats 15.15 men ankommer S:t Olof 16.00. Det återgår till Brösarp 16.15 och ankommer dit 16.45 (utan uppehåll). Detta tåg är avsett som tomtåg men upplåts för den som vill hämta sin bil i Brösarp. Vi kan inte garantera ankomsttiden till Brösarp men den möjliggör ändå en tidigare ankomst till mötet än vad som först var möjligt. Om man väljer detta alternativ missar man dock besöket på stationen i S:t Olof. Vår planering utgick från att man skulle lämna kvar bilen i Brösarp och inte behöva ta med den till Stockeboda.

Om man lämnar bilen i S:t Olof på söndagen kan den hämtas där genom att man följer med återgående "tomtåg" från Brösarp ca 14.10 med ankomst S:t Olof ca 14.45.

Kom ihåg att anmäla önskemål om särskild kost.

Gjorda anmälningar kan ändras fram till sista anmälningdagen den 25/9.

Kontakta mig om du undrar över något eller har särskilda önskemål.

Jan-Anders Wihren

Skånska Järnvägar

Tfn 0709-445 446

E-post: info@skanskajarnvagar.se

Säkerhetsseminarium

Vinterns säkerhetsseminarium kommer – som redan har meddelats – att hållas i Mjölby 24-25 januari. Du som är säkerhetshandläggare i din förening, kryssa i din almanacka. Samtliga föreningar bör vara representerade.

Ragnar

Riksantikvarieämbetets hemsida

På adressen www.k-blogg.se hittar man presentation av några av de organisationer som under detta år har fått ekonomiskt bidrag från RAÄ, bland annat MRO.

Ragnar

Fedecrail tidningen Update

Senaste numret av Update finns nu på MRO:s hemsida.

Ragnar

MRO –AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

MRO Säo-14

De föreningar som har påbörjat arbetet med att införa nya Säo, vänligen förbered en kort redogörelse under Höstmötet. Även om din förening bara har börjat, vill jag att du rapporterar.

Ragnar

Kurs i Revision och Riskanalys

Efter önskemål från deltagare i Säkerhetsseminariet gångna vintern har styrelsen beslutat att upprepa den kurs i Revision och Riskanalys som hölls för några år sedan.

Platsen blir Mjölby Stadshotell, tiden blir helgen 21-22 februari. Kursen vänder sig till de inom föreningarna som sysslar med säkerhetsrevision och riskanalys. Primärt är den avsedd för de som inte deltog vid förra tillfället. Fler detaljer i sinom tid.

Ragnar

Föreningens verksamhet

Nedan följer på separata sidor MRO:s verksamhetsberättelse för tiden oktober 2013 till september 2014. Den kommer att föreläggas årsmötet lördagen den 4 oktober 2014.

MRO –AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

MRO:s verksamhet under tiden från och med oktober 2013 till och med september 2014

Nedan följer ett sammandrag av föreningens verksamhet mellan årsmötena 2013 och 2014. Flera detaljer om olika aktiviteter kan hittas i de olika protokoll som förts vid föreningsmöten samt i de tio MRO-Aktuellt som utkommit under verksamhetsåret. Alla dessa dokument går att hitta på MRO:s hemsida. Alternativt att rekvirera från ordföranden.

Möten

Höst- och årsmöte

Det nu gångna verksamhetsåret inleddes med att MRO höll sitt höst- och årsmöte i Munkedal och med museiföreningen Munkedals järnväg som värd. Mötet var förlagt till helgen 5-6 oktober. Vid mötet omvaldes *Ragnar Hellborg* som ordförande. Till styrelseledamöter nyvaldes *Lizette Hidlund* och *Åke Paulsson*. Till revisor och revisorssuppleant omvaldes *Thomas Lange* respektive *Sven Fernqvist*. Till valberedning omvaldes *Per-Olof Söderpalm* och *Ante Svensson*.

Vårsmöte

MRO höll sitt vårmöte lördagen 8 mars 2013 i Nässjöföreningen biovagn och med NJ som värd. Bland beslutspunkterna fanns inval av en ny associerad medlem: Landabanan i Bollnärtrakten (www.landabanan.com). MRO har nu totalt 21 medlemmar.

Styrelsemöten

Styrelsen har träffats vid totalt 7 möten under verksamhetsåret. Inga formella protokoll förs vid dessa möten, endast

minnesanteckningar. Därutöver förekommer styrelseledamöterna emellan täta kontakter via e-post och telefon, då så behövs.

Andra organisationer

JHRF

MRO och JHRF har kontakter både på styrelse- och - om tillfälle ges - på föreningsnivå. Under det gångna året har det funnits ett tillfälle då de båda föreningarna har haft möten samma helg och på samma plats. Dagen efter MRO:s Vårsmöte kunde nämligen MRO:s medlemmar delta i andra dagen av JHRF:s möte. Dock tycktes ytterst få av MRO:s medlemmar ha utnyttjat denna möjlighet på söndagen.

Fedecrail

För relationerna till Fedecrail har MRO utsett en arbetsgrupp på två personer. Gruppens arbete beskrivs nedan under rubriken Övrigt.

Organisationer, myndigheter

Transportstyrelsen (TS)

Under året har MRO vid två olika tillfällen utarbetat och lämnat in remissvar på sådana TS-remisser som berör museiverksamhet. (*Alla remissvar från senare år finns på MRO:s hemsida.*) Båda remissvaren utarbetades under våren 2014. Den ena handlade om förslag till avgifter för 2015. Den andra om registrering och märkning av fordon. Under hela året har en arbetsgrupp (*bestående av ordföranden Ragnar Hellborg, Sven Fredén och Björn von Sydow*) noggrant följt TS agerande vad beträffar avgifter och regelförändringar.

MRO – AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gärd, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

Ett av de viktigaste besluten som TS tagit under föregående verksamhetsår var att avgiften för fordonsregistrering för museifordon slopades från 1 januari 2014. Ett annat var att förslaget om psykologtest för blivande ledare av tågrörelser (t ex tkf) och förare av tåg drogs tillbaka efter att MRO:s remissvar redogjort för hur vår utbildning i verkligheten går till. Övriga TS-avgifter som föreningar med fristående järnvägsnät är befriade från är avgifter för tillsyn och kontrollavgifter för tillståndsprövning mm. Efter ett stort antal telefonsamtal från MRO-ordförande till TS-tjänstemän, N-departementet och slutligen till TS-GD under vintern 2013-14 meddelade TS under våren att provning och godkännande av utbildningsplaner upphör. Dessa kommer istället att kunna granskas i samband med tillsyn. Som nyss nämntes är vi befriade från avgift för tillsyn.

Riksdag och regering

Under våren har en promemoria om **Ett gemensamt europeiskt järnvägsområde** distribuerats från Näringsdepartementet, <http://www.regeringen.se/sb/d/18253/a/241903>. Det är förknippat med att under hösten 2012 antogs Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättandet av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde, som reviderar det första järnvägspaketet. Det s.k. SERA-direktivet utgör en omarbetning av det första paketet och ersätter bestämmelser i tidigare direktiv (91/440/EEG, 95/18/EG, 2001/14/EG). Säkerhetsgruppen har granskat promemorian. Våra kommentarer finns i MRO-Akt.

Riksantikvarieämbetet (RAÄ)

Nyligen har en beskrivning av MRO:s verksamhet insänts för publicering på myndighetens hemsida. Man hittar det under rubriken "blogg". RAÄ utannonserade - liksom under de föregående två åren - i slutet av 2013 möjligheten att söka bidrag för verksamheter inom kulturmiljöområdet för år 2014. MRO:s styrelse och arbetsgrupp för säkerhet utarbetade strax före jul en ansökan på 130 kkr. I slutet av februari kom det mycket glädjande beslutet att MRO tilldelats 90 kkr. Pengarna kommer mycket väl till pass för de olika projekt som MRO driver: säkerhetsseminarium, miljöseminarium, tjejgrupp, Almedalsdeltagande, Fedecrail arrangemang etc.

Arbetslivsmuseernas Samarbetsråd (ArbetSam) – Arbetets Museum

Som medlem i ArbetSam försöker MRO att delta i de träffar som anordnas av ArbetSam. Samarbetet inom ArbetSam med till exempel Båthistoriska Riksförbundet, Motorhistoriska Riksförbundet, Svensk Flyghistorisk Förening, Sveriges Segelfartygsförening, Sveriges Ångbåtsförening, Vagnshistoriska Sällskapet, är viktiga för MRO. Frågeställningarna är många gånger likartade. Torsten Nilsson ArbetSam spelar en mycket viktig roll för detta samarbete. Under ArbetSam:s årsmöte i maj 2013 invaldes MRO:s ordförande i organisationens styrelse. Detta medför förhoppningsvis att MRO och JHRF får bättre insyn i och kan påverka verksamheten.

MRO-AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gård, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

Sveriges Järnvägsmuseum

En gång per år under vintertid brukar MRO tillsammans med JHRF och Sveriges Järnvägsmuseum anordna ett Branschseminariet. Tyvärr var intresset att delta under den gångna vintern minimalt och mötet ställdes därför in.

Försäkringsarrangemang

Det avtal som vår försäkringsmäklare Marsh förhandlade fram och slöt för några år sedan löpte ut vid årsskifte 2013-2014. Arbetet med att upphandla ett nytt avtal från årsskiftet pågick under en god bit av föregående verksamhetsår. Förnyelsearbetet inleddes med insamling av information från föreningarna tillsammans med ev. förändringar i egendomsvärden mm. Inbjudningar utsändes av Marsh till ett antal försäkringsbolag. Under november slutfördes upphandlingen och de nya försäkringarna började att gälla från 1:e januari 2014.

Övrigt

Seminarium i säkerhet

Helgen 18-19 januari hölls MRO:s seminarium i järnvägssäkerhet. Peter Sjöquist, till vardags trafiksäkerhetschef vid SJ AB, och Björn Perneborn, ledare för MRO:s TRI-grupp under många år, var seminarieledare och skötte denna uppgift på ett utomordentligt sätt. Lördagen använde Peter till att gå igenom inträffade olyckor under 2013, erfarenheter av tillståndsprovning, förändringar i TS-föreskrifter mm. Söndagen använde Björn till att gå igenom den av styrelsen nyligen antagna nya Säo. Samtliga MRO föreningar med trafik var representerade vid seminariet. Deltagarna var eniga om det

stora värdet av denna typ av träffar. Den kommer därför att upprepas i januari 2015.

MRO-Aktuellt

Nyhetsbladet har under verksamhetsåret utkommit med 10 nummer (inklusive detta som innehåller verksamhetsberättelsen). 2 nummer utkom under den del av 2013 som hör till verksamhetsåret, övriga 8 nummer under 2014. Antal sidor per nummer varierar mellan några få och upp till sju-åtta sidor. Utgivningen är något oregelbunden, den sker vid behov.

MRO-korten

MRO-korten för 2014 distribuerades med början under Hjulmarknaden i Stockholm i slutet av november 2013 och per post till ett antal som inte kunde närvara vid denna sammankomst. Totalt har omkring 1300 kort distribuerats till de olika föreningarna.

MRO PR-grupp

Gruppen består av två personer och arbetar tillsammans med JHRF:s motsvarande grupp också på 2 personer. Två arrangemang hanteras för närvarande: Tågsläpp och Almedals-deltagandet.

Tågsläpp

Årets Tågsläpp ägde rum den 24 april. I arrangemanget deltog 28 föreningar. Marknadsföringen skedde i form av helsidesannons i Tågssommar 2014 samt på Järnvägsmusei Väners hemsida. Tågsläpp är ett bra initiativ för att göra järnvägshobbyn populär.

MRO – AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gärd, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

Almedalen

MRO:s och JHRF:s arrangemang i Almedalen för fjärde året i rad. Årets Almedalsvecka var större än någonsin, med ett stort utökat utställningsområde. Detta super valår 2014. Över 3100 seminarier arrangerades under veckan. JHRF/MRO:s godsvagn, från GHJ, stod uppställd i norra hamnen i Visby. Nytt för år var en gemensam placering med andra riksorganisationer inom det rörliga kulturarvet. JHRF/MRO hölls fyra egna seminarier under veckan, samt ett av Arbetsam. Uppslutningen var god, 5 – 25 besökare per seminarium. JHRF/MRO:s gemensamma seminarieprogram var:

- Våra unika Järnvägsmiljöer, så räddar vi den kulturhistoriska järnvägsmiljön?
- Museitågen som turistattraktion
- Museitågen, en del av det europeiska Järnvägsnätet
- Järnvägens kulturarv inte bara männens värld - nya perspektiv med tjej och ungdomssatsningar

Årets Almedalsvecka var starkt politiskt präglad av frågor främst kring vård, skola och välfärd. Detta gjorde att våra frågor kom lite vid sidan av. För MRO:s del hade vi inte någon riktig het fråga. Detta gjorde att årets insats får bedömas som bra, men inte som det bästa. Vår bedömning är att det är viktigt att behålla denna plattform, för påverkan av politiker och beslutsfattare. Vi hade ett 10-tal besök i vagnen, utöver allmänheten som stannade till och ställde frågor. Bland besökarna kan nämnas Trafikverkets GD Gunnar Malm och kulturministern Lena Adelsohn-Liljeroth.

Tyvär kostar det också pengar. Hyra av plats i hamnen för godsvagnen som utgör vår bas, transporter, el etc. hamnar på storleksordningen 50 kkr. Kostnaderna delas lika mellan MRO och JHRF.

Ekonomi

MRO har 22 medlemmar vilket ger en inkomst på medlemsavgifter på 81 tkr. Från RAÄ har MRO erhållit ett bidrag för 2014 på 90 tkr. Överfört RAÄ 2013 72 TKR. Summa inkomster 248 tkr. På utgiftssidan är kostnader för Fedecrail 34 tkr, Almedalen 28 tkr, seminarium 70 tkr, projekt tjejakiviteter 22 tkr och styrelsens kostnader 35 tkr. Summa kostnader 201 tkr. Årets överskott 47 tkr

MRO:s Fedecrail grupp

Fedecrailgruppen har bestått av Johan Vinberg och Ante Svensson. Gruppen har inför årets Fedecrail årsmöte i Budapest skrivit en del motioner och förslag till styrelsen om hur verksamheten i Fedecrail kan utvecklas och drivas vidare. Flera förslag visade sig redan vara på gång genom initiativ från Fedecrail själva. Undantaget var förslaget om valberedning till styrelsen, där inbjöds gruppen till att berätta mer. Mötet i Budapest avhölls 4 – 8 april i år. Den svenska delegationen bestod av Ante och Johan från MRO, Thomas Lange, numera Fedecrail, samt Jonas Svartlok, Anders Johansson och Anders Svensson från JHRF. På torsdagen 3 april togs deltagarna emot i den f d kungliga väntsalen på Budapests centralstation. Dagen därpå inleddes själva mötet. Nyheter från Ungern var t.ex. att det statliga järnvägsbolaget vill lyfta ut de

MRO –AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gärd, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

flesta smalspåriga järnvägar som finns. Järnvägsentusiasten, Europaparlamentsledamoten och brittiska Labour politikern Brian Simpson höll också ett anförande. I flera år har han varit ordförande i EU-parlamentets transport- och turistutskott och i viss mån kunnat framföra Fedecrail:s synpunkter på alla de järnvägsdirektiv som Bryssel har spottat ur sig de senaste decennierna. Nu ska han pensionera sig och i hans ställe har Fedecrail lyckats engagera en annan medlem av samma utskott, den ungerska trafikpolitiken Zita Gurmai. Hon var närvarande på lördagsmötet och fick möjlighet att presentera sig själv. Hon har inte Brians bakgrund från museijärnvägsbranschen (han är utbildad förare på en brittisk museibana) men tillräckligt med intresse och kunskap.

HOG och ett vägskäl

Fedecrail har nu passerat ett vägskäl. Man har fått status som samarbetspartner till EU (alltså inte bara lobbyorganisation). Nu ska man via sin arbetsgrupp HOG ("Heritage operations Group", arbetsgrupp för säkerhets- och infrastruktur) träffa EU:s järnvägsgrupp ERA åtskilliga gånger per år. ERA är en del av EU-byråkratin där stommen av medlemmarna är alla europeiska motsvarigheter till Transportstyrelsen. Men även stora drakar som SNCF och DB sitter med i organisationen. NU kan äntligen Fedecrail via sin arbetsgrupp HOG redan på idéstadie framföra sina dubier när ERA förslår att alla Europiska persontåg ska utrustas med högtrycksbromsar eller att även tågklarerna ska ha ett slags körkort. Man kan redan på idéstadiet implementera att undantag måste göras både för fristående

museijärnvägar såväl som museitåg som kör på den statsägda infrastrukturen. Gruppen anmälde MROs intresse att få information och även på sikt delta i HOG:s interna möten. HOG:s ordförande Steven Wood välkommande detta då museibanor berörs i några fall. Av de 50-tal olika förslag till regler som just nu ligger på ERAs bord berör säkert en tredjedel museitåg på statlig infrastruktur och kanske 2-4 enskilda järnvägar som museibanorna.

Valberedning

I ett brev till Fedecrail:s styrelse avsänt i januari i år förslog gruppen att låta införa en valberedning inom Fedecrail som skulle arbeta med att ta fram namnförslag både till styrelsemedlemmar såväl funktionärer. Med sociala medier på Internet har det vuxit fram en ny generation veteranstågsentusiaster som inte åker på Fedecrail-möten eller deltar i diggarresor men som ändå har kontaktnät. MRO-gruppen föreslog därför i ett tillägg till själva huvudfrågan om en valberedning att det är ur denna generation yngre veteranstågsentusiaster framtidens Fedecrail-folk ska rekryteras. Men när det stod klart för styrelsen att det var en rekryteringskommitté det handlade om, dessutom utsedd av årsmötet så blev Fedecrail:s ordförande entusiastisk och bad MRO återkomma med en mer detaljerad redogörelse för hur vi i så fall tycker valberedningen/ rekryteringskommittén ska arbeta. Detta kommer gruppen framgent att arbeta med.

MRO –AKTUELLT (08/2014)

Ansvarig utgivare: Lizette Hidlund (lizette@spinc.se)
Kontakt: Ordförande: Ragnar Hellborg, Hede Gärd, 241 93 ESLÖV
0413-137 07; 070-607 76 44
info@museibanorna.se
Utgiven 20/8-2014

Ordförandekonferens

HOG:s tydliga uppdrag gör att Fedecrail kommer att samtala direkt med ERA vilket nog göra att en del av tidigare års målsättningar och lobbyarbeten kommer att avta. Därför deklarerade ordföranden David Morgan att det var dags att dra upp nya riktlinjer för Fedecrail och vad man ska syssla med de kommande åren. Därför kommer alla medlemsföreningar, medlemsförbund och medlemsmuseers (typ Järnvägsmuseum) att inbjudas till en serie ordförandekonferenser. Datum för den första är redan satt till 4 och 5 oktober 2014.

MRO Tjej-grupp

Tjejgruppen har under verksamhetsåret haft ett möte där man träffades personligen. På detta möte drogs riktlinjer upp för en annons som skulle ge medlemsföreningarna möjlighet att ansöka om pengar för att ordna aktiviteter som på sikt skall få fler kvinnor/tjejer att bli aktiva. Gruppen har efter mötet haft aktiv mailkontakt och i MRO-Akt nr 2/14 kunde man annonsera om möjligheten att ansöka om pengar. Efter att inkomna ansökningar hade utvärderats av en grupp vid Sveriges järnvägsmuseum i Gävle togs beslutet av tjejgruppen att ge pengar till tre olika föreningar som angivit bra och roliga förslag till aktiviteter. Två medlemmar ur tjejgruppen deltog i Almedalen och höll ett uppskattat seminarium. Rubriken på seminariet var: *Järnvägens kulturarv – inte bara männen värd*. Det var nog en del lyssnare som fick sig en tankeställare.

Tågsommar

Liksom tidigare år har *Tågsommar* distribuerats via deltagande föreningar. Den har också sänts med som bilaga till vissa branschtidningar, till exempel SJK:s tidskrift *TÅG*, Föreningen på spåret och Evenemangskalender.

Styrelsen